

K Ü L Ö N F É L É K.

(9.) A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADEMIA ezidei nagygyűlése alkalmával történt jutalmazásokat, az új jutalomtétteleket és a tagválasztásokat illetőleg kiemeljük a III-ik, matematikai és természettudományi osztály körében végbement, mint bennünket is legelső sorban érdeklő mozgalmakat.

A *jutalmakra* nézve előrebocsátjuk, hogy minden évben a soron levő osztály ajánl akadémiái nagyjutalomra (kétszáz arany) és másod vagyis Marczibányi-jutalomra (ötven arany) egy-egy köréhez tartozó munkát, oly módon, hogy mindig a legközelebb lefolyt hat évi időközben megjelent, illető szakbeli munkák vétetnek tekintetbe. 1876-ban a *matematikai* tudományok osztályába tartozó 1870—1875-ben megjelent munkák kerültek sorra.

I. A NAGY JUTALOM.

Az 1870—1875 évkörre eső, és így a jelen évi nagyjutalomra pályázó munkákat illetőleg, az illető szakosztály előre bocsátva, hogy a tiszta mathesis és geodaisia köréből ajánlásra méltó munka nincs; ellenben a mechanika, matematikai természettan és földrajz, csillagászat, építész, géptan, hajózási és hadtudományok, műtan és bányászat köréből vannak: különösen azt az elvet állítja fel, hogy oly munka volna kiűntetendő, mely az illető tudomány-ágon aránylag legtöbbet lendített, önálló buvárlattal vagy a meglevő anyagnak organizáló feldolgozásával leginkább elősegítette az egésznek tovább fejlesztését; és csak ha ily munka nincs, jönnének szóba a szokott csapáson járó tan- és kézikönyvek. — Ily szempontból két munka üti meg az önálló buvárlat, s az összegyűjtött anyag tudományos feldolgozásának magasabb mértékét: Dr. S c h e n z l Guidóé: *A m. k. meteorológiai és földdelejtességi központi intézet évkönyve.* Három kötet, 1871—73, és a S t a h l b e r g e r é: „Az árapály a fumei öbölben, 1874.” Minthogy azonban Stahlberger közelebb meghalt, és szabály szerint az elhunyt író műve csak akkor vehető tekintetbe, ha méltó versenytársa nincs, az osztály és ennek véleménye alapján a nagygyűlés az idei mathem. nagyjutalmat Dr. S c h e n z l Guidó akad. tag feutezímzett

munkájának ítélte; tekintve, hogy ő szervezte hazánkban a meteorológiai megfigyelések fennálló rendszerét, vezetője, lelke az egész országra kiterjedő üdvös intézménynek, s az összegyűlendő ropant anyag tudományos feldolgozásával jelentékenyen hozzájárult hazánk természeti viszonyai kipuhatólásához; a fenn-címzet 3 kötetben pedig összegyűjtve feldolgozta azon meteorológiai és földdelejtességi adatokat, melyek egyebütt megjelent tudományos értekezéseivel az anyagot szolgáltatták.“

II. A MARCZIBÁNYI JUTALOM.

A Marczibányi-jutalmat (1870—75-re) az Akadémia a III. osztály ajánlata alapján, a következő munkának ítélte:

„Az árapály a fumei öbölben“, írta S t a h l b e r g e r Emil, a cs. és kir. tengerész akadémia tanára. Budapest, 1874. Kiadta a k. m. természettudományi társulat.

Ez az első mű az egész világ-irodalomban, mely a kis dagályu tengerek árapályi viszonyaival tüzetesen foglalkozik. Szerző, kitünő mérő eszközökkel, három éven át rendszeres megfigyeléseket tett a fumei öbölben, s kutatásai eredményét e művében állította össze és dolgozta fel. Matematikai-természettani irodalmunk legkitünőbb monographiája, mely bármely nemzet irodalmának becsületére válnék.

E szerint a nagygyűlés a jutalmat az elhunyt szerző örökösének kiadatni rendelte.

III. A VITÉZ-KORIZMICS JUTALOM.

A néhai Vitéz József alapítványából kitűzött 40, és Korizmics László tisz. tag ajándékából hozzátett 40, tehát összesen 80 aranyos, az erdősítésre vonatkozó, 1874-ben kitűzött pályakérdés ez volt: „A földnek helyes arányban benőtttsége élőfával a természet háztartására nézve tagadhatatlan fontossággal bírván, mutattassanak ki történelmi adatok alapján a következtetések és pedig égalji, termelési és egészségügyi szempontokból azon országokban, melyekben az erdőségeket az emberek nagyban elpusztították; adassék elő továbbá az, a mi hazánkban e tekintetben jelenleg történik; s végül jelöltesse ki azon intézkedések és teendők, melyeket az erdők- s a gazdasági fatermeléssel szemben hazánkban az országnak, községeknek és egyeseknek tenniük czél szerű sőt szükséges volna.“ Négy pályamű közül a 3-ik osztály bírálói az I. számút emelték ki, s azt nemcsak önálló becsű tudó-

mányos munkának, hanem úgy, a mint kívántatott, gyakorlati irányú dolgozatnak is nyilvánították és a jutalomra érdemesnek ítélték. Jelíges leveléből Galgóczy Károly neve tűnt ki.

ÚJ JUTALOM TÉTELEK.

(I.) A pesti, első hazai takarékpénztár alapította Fáy András alapítványból „Mezőgazdasági vízműtanra“ kitűzött pályázat eredménye 3 pályamunka lett, de a jutalomra egyiket se találták méltónak. Ennélfogva a kérdést újra, harmadszor kitűzték: „Magyarország sajtószerű viszonyainak tekintetbe vételével irassék egy *mezőgazdasági vízműtan*, melyben a víz-építészetnek a mezőgazdaság sikerét előmozdító munkálatai, nevezetesen az öntözés, a vízmentesítés, és a mennyiben ide tartozik, a folyó és állóvizek szabályozása mezőgazdasági szempontból tárgyalassanak. Mind azon körülmények, melyek egyrészt az építéssel, jelesen a vízerővel hajtott gépekkel, másrészt a mezőgazdasággal kapcsolatban állván, a munkálatok sikerére befolyanak, alapos taglalás alá veendő; az ismertetések pedig rajzokkal érthetőbbekké teendőek.“

— Jutalma a *pesti, első hazai takarékpénztár* részéről, az általa Fáy András nevére tett alapítványból *három ezer o. é.* forint Határnap 1878. december 31-ke. — A jutalmazásra már kijelölt munka, a szerző által, legalább 500 példányban kinyomatandó, hogy a közönség megvehesse; különben a jutalom nem adatik ki. A munka a szerző tulajdona marad, ki abból három példányt a takarékpénztárnak átadni köteles.

(II.) Függőben van még a következő pályakérdés: „Határozassék meg a víz fajmelegének változása a mérséklettel; a vízgőz rejtett melege lehetőleg széles határok között; a víznek elemeiből való keletkezésekor származó meleg-mennyiség (égési meleg); az összefüggés a víz fagyópontja és a nyomás között.“ — Jutalma néhai Bézsán József alapítványából *ezer-kétszáz* forint (aranyban). Határnap 1877. december 31. A jutalmat nyert munka tulajdoni joga a szerzőé marad, azonban egy év alatt köteles kiadni, mit ha nem tenne, műve az Akadémia rendelkezése alá esik.

A tagválasztásokon három tagtársunk, kiknek működésével e füzetek olvasói már régebb idő óta ismerősek, nyerte meg a szavazatok kétharmad többségét. Rendes tagnak megválasztották Dr. Schenzl Guidó lev. tagot, az országos meteorológiai

intézet érdemes igazgatóját. Levelező tagokul megválasztottak: Böckh János, a magyar k. földtani intézet főgeológja Budapesten; Konkoly Thege Miklós, csillagász Ó-Gyallán; Lengyel Béla, egyetemi tanár Budapesten. Külső tagokká választottak: Broca Pál párisi anatómus, kinek különösen a modern anthropologia fejlesztésében vannak kiváló érdemei és De-Candolle Alfons svájci botanikus, az oknyomozó botanika egyik kitűnő képviselője, ama nagyhírű De-Candolle fia, ki a jelen század elején vívta ki magának a halhatatlan nevet, számos és nagyfontosságú botanikai műveivel.

A június 11-én végbement ünnepélyes közülésen Toldy Ferencz felett Gyulai Pál mondott kitűnő emlékbeszédet, melynek végső szakaszából a magyar tudományosságra vonatkozó szép sorokat ide igtatjuk:

„Toldy nem csak mint buvár és irodalom-történetíró feledhetetlen előttünk, hanem mint a magyar tudós példányképe is, a ki a tudományt erős nemzeti érzéssel párosította. Ezt eléggé meg nem tanulhatjuk tőle, pedig erre mindig nagy szükségünk lesz, a szerencsés napokban még inkább, mint a szerencsétlenekben. Ha külső erőszak tiporja nemzetiségünket, a társadalom minden osztálya éberem örködik felette, de jobb időben kevesebbet gondolunk vele, s mintha a tudomány képviselőit is olykor némi világpolgári hangulat lepné meg. Bizonyára a tudomány főcélja maga a tudomány, s az nem csak egy nemzeté, hanem az egész emberiségé; de minden tudós első sorban hazájának szolgál, s nemzeti nyelvén, a melyet jól kell tudnia. A nyelv nem különbözi el a magyar tudóst Európától; a mi becses vagy éppen nagy-szerű, azt a nagy nemzetek a kisebb nemzetektől is átvesszik, bárminő

nyelven íratott. A magyar költészet és a szorosabb értelemben vett irodalom hetven év alatt megtette, a mit tehetett: teljesítette kötelességét s átalakított hatott a nemzetre. Felköltötte a szunyadó hazafiságot, öntudatra emelte a nemzetiség eszméjét, kiművelte a nyelvet, s hathatósan elősegítette a társadalmi és politikai fejlődést. Ezután is be kell töltenie hivatását, de oly nagy, mondhatni, kizáró befolyást többé nem gyakorolhat. Most leginkább a tudományon, hogy úgy szóljak a magyar tudományon a sor, hogy egész erejéből hasson a magyar állam consolidálására. A történelmi, politikai és természeti tudományoknak egy új, erősb nemzedéket kell növelni, a mely képes legyen megoldani Magyarország nehéz és nagy feladatát. Ez óhajtást kifejezni, ez eszméért lelkesülni alig lehet alkalmasabb pillanat, mint a midőn Toldy emlékéit ünnepeljük, a ki mintegy átmeneti férfiú a már fejlett irodalom és a még csak fejlődésnek indult tudomány között, s a ki mélyen, egész vallásossággal hitt a nemzeti műveltség államalkotó erejében. Vajha betelnének álmai, vajha valósulhatna óhajtásunk és küzdelmeinket siker koronázná. "

(10.) A FIATALGAZDÁK SZAKTUDOMÁNYI KIKÉPZÉSÉRŐL.* — Mentől kevésbé érte el ezideig Németország mezőgazdasági ipara az elébe tűzött célt, — mely nem egyéb, mint az, hogy az ország népességének kiteremtse a szükséges élelmi czikkeket és nyers anyagokat, a mennyiben az éghajlat korlátot nem vett elébe, — annál inkább törekedniök kell majdan azoknak, a kik hívatva lesznek a me-

* Lipp e gróf e szép cikkét, mely először a „Feierabend des Landwirth“ban jelent meg, honnan a „Wochenblatt für Land- u. Forstwirtschaft“ vette át — a magyar gazdaközönségnek melegen ajánljuk figyelmébe. SZERK.

zőgazdaságot mint gyakorlati emberek tovább folytatni, hogy az ország termelő képességét hovatovább fokozzák. De erre csak úgy lesznek képesek, ha a gyakorlat elsajátításán kívül igyekeztek tudományos ismereteket is gyűjteni, a melyek képesekké teszik őket arra, hogy tudományos foglalkozásuk okait öntudatosan átpillantásák, hogy mesterségök minden egyes részéről tudományosan gondolkodjanak. A mezőgazdaság jövője a tudományé; s mentől inkább képesek magokat emancipálni valamely ország gyakorlati emberei a szokásos cselekvéstől, mely az önálló gondolkodást kizárja, azt fogjuk látni, hogy azon ország termelő képessége annál inkább növekszik. A jövedelem legnagyobbja, a mit minden gazda igyekszik elérni, nem attól függ, hogy e vagy ama gazda milyen gyakorlottságot szerzett magának a praktikus téren, hanem függ a racionális elv felismerésétől. Mentől meszebbre és általánosabbra elterjed ez, mentől mélyebben behatol a gyakorlat köreibé, ezeket áttelekesítve, annál magasabbra fokozódik a termelés, annál általánosabbá válik a művelődés, annál képesebbé válik az az ország a gazdasági működés minden ágazatában.

Ha átgondoljuk a mezőgazdasági ipar történetét, kétségtelenül megfogjuk ismerni, hogy fejlődésének gyorsabb vagy lassúbb léptei, mindig párhuzamosak voltak azzal, vajjon többé vagy kevésbé racionális gondolkozás vette-e át a vezérszerepet.

De ha azt kell mondanunk, hogy e mesterség sorsa, a mire életünk legjobb erejét szenteltük, legfőképen attól fog függeni, hogy a gyakorlatilag működő mezőgazdák jövődjő generációjá mennyiben fog tudományosan elkészülve a gazdasági életbe lépni, és ha észreveszszük, hogy mily kevesen részesülnek a kellő előkészületben, sőt hogy azt mily kevesen is keresik, — ezekre gondolva, aggodalommal kellene a jövőbe tekintenünk,

és pedig annál aggodalmasabban, minthogy a jövő gazdáinak nyilván sokkal súlyosabb küzdelmeket kellend vívniok, mint a jelen és a múlt küzdelmei, melyeken a mai és a múlt idők gazdáinak kellett átvergődniök.

Mennyire fejlődhetek volna a többi tudományok, ha művelőik csak félig-meddig elkészülve léptek volna csarnokukba, ha nem teljes erővel és minden idejük ráfordításával adták volna magukat tudományuknak? Micsoda csekély képességet tudnának a mai orvosok felmutatni, ha nem a legkomolyabb és legbehatóbb tanulmányokkal készülnék vala a fontos, az egész embert igénylő életmunkára? És a mi az orvosról áll, az áll a jogászra, a technikusra, a katonára, az iparosra is. Egyiknek sem szabad hivatásába készületlenül belépnie. Csak a gazda — így vélekednek még mai napság sok helyütt — csak ő esik kivétel alá, csak ő nála lehet másképp a dolog.

Ha a legtöbb gazda (fájdalom „legtöbb“-et kell mondanunk) fejlődése menetét áttekintjük, valósággal nem csodálkozhatunk, hogy a mezőgazdaság, összehasonlítva az iparral, a technikával, az orvos tudománnyal s egyebekkel, lassú léptekkel mozog előre.

Milyen gyakori szokás, fájdalom, még mai napság is, hogy az algyimnásiumból egyenesen a gazdasági gyakorlatba léptetik a tanulót, hogy azután komoly, tudományos munkával többé soha se foglalkozzék. Három, négy esztendeig irnokoskodik, azután lesz belőle ispán, kasznár, megesik, hogy évek múlva tisztartó; mármost a gondjára bízott nagyobb birtok fejlődésére határozó befolyást kellene gyakorolnia, de a szakmáját csak mesterségszerűleg tanulta, csak mesterember módjára, chablonra, kap-tára tud dolgozni, s ha a megszokott chablon, a szokásossá vált kapta nem helyrevaló, — akkor az elégtelen siker, a meg nem felelő eredmény,

talán a legkomolyabb törekvés daczára is, mégis csak mindig arányos lesz a gazda ügyefogyottságával, az előkészületeinek hiányosságával.

Vegyünk más példát: Valaki katonára volt; legszebb éveit oly hivatásnak szentelte, melyben nem akart egész életén át megmaradni; lett belőle tiszt, mert a családi hagyomány úgy hozta magával, s később azután, midlőn sorsa vissza hívja az atyai göröngyre, teljesen készületlenül lép a terhes mezőgazdasági gyakorlatba. Ha katonai pályafutásából nem hozott volna magával két fontos erényt, melyet a katonai hivatás az emberbe belenevel, a kötelesség teljesítést, meg a rendszeretettel párosult pontosságot, — ha ezek nem volnának meg benne, még komolyabban meggyülnék a baja új hivatásával, hogy a nehéz munkához tudatlanul fogott.

Rendesen kedvezőtlenebb kilátások fogadják a huzamosabb ideig hivatalnokoskodott fiatal embert, kit azután egyszerre valami nagyobb birtok vezetésére szólítanak viszonyai. Ennek a szeme gyakran annyira sincs az önmegfigyelésre megedzve, mint az előbbi tiszté. Hozzá járúl még, hogy a természettudományokból sokszor mit sem tud; holott az egész gazdasági élet, melynek immár önállóan kell az élére lépnie, a természeti törvényeken alapszik; nem ritkán azonban még a nemzetgazdasági ismereteknek is híján van, a mire pedig a mai gazdának ép oly szüksége van, mint akár a többire, ha mesterségét igazán racionálisan akarja üzni.

A dillettantismus a mezőgazdaságban az az átok, mely alatt e mesterség gyakran keserűen megszenved, mely a gyors, természetszerű fejlődésének útját állja!

Gondoljuk meg, hogy a statisztikai adatok szerint például a porosz birodalomnak, gazdasági vezetőkül nagyobb birtokokhoz, a mezőgazdasági gyakorlatba újonnan belépőkkel

évenként nem kevesebb mint 1313 emberre van szüksége. A porosz főiskolák azonban évenként csak 320, az az 24 percent végzett embert bocsátanak el; 76 percent tehát szak tudományilag készületlenül foglalja el nehéz hivatását. Régebbi időkben e szomorú eredmény nem rítt ki ily aggodalmasan, mert a régebbi idők kezelése a maihoz vetve szerfelett egyszerű volt; egyszerű óragépezet járásához hasonlítható az, melynek elegendő, ha a kellő időben egy nyúgott, gondos kéz felhúzza.

Ma egészen máskép!

A mai gazdának súlyosabb akadályokat kell eltávolítania, mint a régebbi évtizedek praktikusainak. A külső viszonyok fokozott igényeket támasztanak iránta és családja iránt; de e fokozott igényekkel nem növekedtek, vagy legalább csak ritkán növekedtek megfelelő mérvben az eszközök; csekélyebb finanziaális erővel nagyobb és nehezebben elérhető célokat kell megnyernie!

A régebbi idők földbirtokosának mindig rendelkezésre állott az egyenlő arányú robotosok munkáereje; és ha ezek az emberek hanyagul és kedvtelenül dolgoztak is, mégis, legalább dolgoztak, s némely tekintetben a munka mennyisége kiegyenlítette a minőséget. De nem így ma. A munkáserő hiányzik, absolute hiányzik, s csakugyan a leg gazdagabb tárgyismeret kell hozzá, hogy a kellő helyen a lehető legnagyobb munka-megtakarítás éressék el; derék, a tárgyat illető képzettség ahhoz, hogy a hiányzó kézi munka helyes módon pótoltsáék gépi munkával.

Régebbi időkben derék gazdának tartották és gazdatársai feldicsérték azt, a kinek sikerült a talaj lehető legnagyobb „kihasználása“, hogy azt ne mondjuk „kirablása“ mellett, esztendő jártán a legnagyobb tömeg állati trágyát a tanyáján felhalmozni.

De megváltoztak az idők. Megtanítottak bennünket arra, hogy a talaj „kihasználásával“ még nem tettünk eleget; megtanítottak rá, hogy az állati trágya huzamos időre nem teljes pótlása annak, a mit mai napság kénytelenek vagyunk földünkünkől elvonni; hogy az elvontaknak egyenlőtlen visszaadása, az a pótlás, melyben túlnyomó a nitrogén, de a melyben bizonyos ásványi anyagok elégtelen mennyiségben foglalhatnak, hogy ez egy csomó gazdasági calamitásba képes bennünket sodorni, a melyek már magukban véve is elegendők arra, hogy az évek szerinti összes jövedelmet ugyancsak kérdésbe tegyék.

És kérjük mármost, hogy hívják azokat a gazdasági bajokat? A gyakorlati mezőgazda, fájdalom, eléggé ismeri őket; megdőlés, a kalászkok rövidsége, satnya, aszott szemek, únottság, csekély ellentálló képesség a növénybetegségekkel szemben, stb. a neövök.

Ezen calamítások ellen új fegyvereket kell a kezébe ragadnia, a melyek alkalmasak rá, hogy a bajokat megszüntessék, vagy legalább enyhítsék, de csak akkor, ha e fegyverekkel bánni is tudunk; mert ha nem értünk hozzá, akkor e fegyverek kétélű pallosokká válnak, melyek megsebzik a bajvívót, az ellenséget pedig le nem verik. Eme fegyvereknek egyike például: „a kereskedésbeli trágya anyagok.“ A ki nem tud velök bánni, kettős veszedelembé fut; nemcsak hogy nem segítenek rajta, hanem még annyival szegényítik is a gazdát, a mennyit érettök fizetelt.

És a mint a mesterséges trágyákkal, ép úgy áll a dolog a kereskedésbeli takarmányokkal is, s minden egyes ágával a gazdaságnak, a mely persze többé nem a régi, egyszerű óramű, hanem bonyolódott szervezetté vált, melyben minden természeti törvény keresztül-kasúl és egymásra hat, egy a más kölcsönösen erősítvén, módosítván vagy ellensú-

lyozván! És a ki ezen erőket nem ismeri, a ki rajtok uralkodni, őket vezetni nem képes, a fölött egyszerűen ők ragadják meg az uralmat, s a gazda többé nem urök, hanem akaratlan rabszolgájok. Az „ülő vagy kalapács“ régi története itt is ismétlődik.

E változatlan természeti törvények urává azonban a mezőgazda csak azáltal lehet, hogy egész jelentőségökben igyekszik őket megismerni; ha megismerkedik velök, nemcsak mesterségére való nézve, hanem megbarátkozik általában magokkal a tudományokkal, a melyek kutatással állottak a munkához, egy szóval ha komoly elhatározással és ernyedetlen szorgalommal adja magát neki a természettudományok tanulásának, hogy e tanulmánya által megszerezze a legfontosabb és nélkülözhetetlen képességet mire szüksége van: hogy mesterségének minden egyes részében „tudományos gondolkodni“ megtanuljon.

Ezen okból a jövődő gyakorlati mezőgazdájának mai napság már nem lehet elengedni, hogy alapos ismereteket ne szerezzen magának a physikában, chemiában és physiologiában; mert hiszen az egész mezőgazdaság, legalább egyik oldaláról tekintve, nem egyéb mint alkalmazott természettan, alkalmazott vegytan és élettan.

De hasonlóképen szükséges nemzetgazdasági ismereteket is szereznie a nemzetgazdaságtan tanulmányozása útján; és e nagy, napról-napra nagyobb jelentőségűvé emelkedő tudományt ne csupán a maga mesterségére vonatkozólag tanulmányozza, hanem úgy, hogy ebben is képes legyen önállóan gondolkodni. Mindezekelött jöjjön teljesen tisztába a nemzetgazdaságtan alapelveivel.

Ha a fundamentális nemzetgazdaságtani fogalmakban tudományos áttekintést, megértést nem szerzett

magának, — nemzetgazdasági téren bezzeg laikus marad teljes életében. És végül: az összes mezőgazdasági tudomány, melynek az a feladata, hogy az alapvető természettudományi és nemzetgazdasági törvényeket a gazdaságra való alkalmazásukban a tanulóval teljesen megértesse! — mily nagy ennek a birodalma!

Ismerjük meg: a csupán gyakorlati előkészület a jövődő gyakorlati embere számára ma már nem lehet elegendő; mert „jövendőbeli mezőgazdaságunk sorsa attól függ, hogy a leendő gyakorlati emberek mennyire lesznek gyakorlati képzettségök mellett egyszersmind szaktudományilag is művelt emberek“ —

(11.) A MAGYAR ORVOSOK ÉS TERMÉSZETVIZSGÁLÓK jelen évi XIX-ik nagygyűlése Mármaros-Szigethen, augusztus 22-ikétől — 28-ikáig fog megtartatni. Társulatunk azon tagjai, a kik e nagygyűlésen részt venni szándékoznak, méltóztassanak a hat frtban megállapított tagsági díjat (melylyel utazási kedvezmények is járnak) Sztupa György gyógyszerész úrhoz, a nagygyűlés pénztárnokához (Budapest, szénatér, gyógyszerház „a magyar koronához“) legfeljebb augusztus 10-ikéig beküldetni, hogy a rendező-bizottság a lakásmegrendelésre és az ellátásra nézve jöveleve megtehesse a szükséges intézkedéseket. A nagygyűlés részletes programját és az utazási kedvezményekre vonatkozó értesítést a napi lapokban fogják közölni.

(12.) MELLÉKNAPOK — Baksay Sándor tagtársunk tudósít bennünket, hogy Kun-Szt.-Miklóson aprilis 30-ikán igen szépen kifejlődött melléknapi voltak láthatók, melyek körül a szokásos kör- és ellipszoidomú szivárványok kiváló élénk színök által vonták magukra a figyelmet.

Creative Commons License Deed

Nevezd meg! - Így add tovább! 3.0 Unported (CC BY-SA 3.0)

Ez a [Legal Code \(Jogi változat, vagyis a teljes licenc\)](#) szövegének közérthető nyelven megfogalmazott kivonata.

[Figyelmeztetés](#)

A következőket teheted a művel:

szabadon másolhatod, terjesztheted, bemutathatod és előadhatod a művet

származékos műveket (feldolgozásokat) hozhatsz létre

kereskedelmi célra is felhasználhatod a művet

Az alábbi feltételekkel:

Nevezd meg! — A szerző vagy a jogosult által meghatározott módon fel kell tüntetned a műhöz kapcsolódó információkat (pl. a szerző nevét vagy álnévét, a Mű címét).

Így add tovább! — Ha megváltoztatod, átalakítod, feldolgozod ezt a művet, az így létrejött alkotást csak a jelenlegivel megegyező licenc alatt terjesztheted.

Az alábbiak figyelembevételével:

Engedélyezés — A szerzői jogok tulajdonosának engedélyével bármelyik fenti feltételtől [eltérhatsz](#).

Közkinccs — Where the work or any of its elements is in the [public domain](#) under applicable law, that status is in no way affected by the license.

Más jogok — A következő jogokat a licenc semmiben nem befolyásolja:

- Your fair dealing or [fair use](#) rights, or other applicable copyright exceptions and limitations;
- A szerző [személyhez fűződő](#) jogai
- Más személyeknek a művet vagy a mű használatát érintő jogai, mint például a [személyiségi jogok](#) vagy az adatvédelmi jogok.

- **Jelzés** — Bármilyen felhasználás vagy terjesztés esetén egyértelműen jelezned kell mások felé ezen mű licencfeltételeit.